

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/179861>

Please be advised that this information was generated on 2021-09-21 and may be subject to change.

Provincie-atlassen Gelderland

Grote Provincie Atlas 1:25.000 Gelderland (In drie delen: Veluwe, Achterhoek, Betuwe) Topografische Dienst / Wolters-Noordhoff Atlasproducties Groningen 1991, per deel f 80,00 (2 delen: f 139,75; 3 delen: f 189,50) ISBN 90 01 96235 1 (Betuwe), 90 01 96236 X (Veluwe) en 90 01 96240 8 (Achterhoek)

Foto-atlas Gelderland 566 blz., Topografische Dienst / Robas Producties 1991, f 69,90 ISBN 90 72770 19 6

- Henk Donkers

7 maart 1992

Eind vorig jaar verschenen de Grote Provincie Atlassen van Gelderland en Overijssel. Daarmee voltooide de Groningse atlasproducent Wolters-Noordhoff zijn serie van elf (!) provincie-atlassen waaraan de uitgeverij in mei 1988 samen met de Topografische Dienst begon.

Uitgeverij Robas bracht vorig jaar - eveneens samen met de Topografische Dienst - een serie van twaalf (!) provinciale luchtfoto-atlassen op de markt. Het verschil zit hem, behalve in het totaal verschillende karakter van de atlassen, in Nederlands twaalfde provincie, Flevoland. Die krijgt van Wolters-Noordhoff geen eigen topo-grafische atlas, maar van Robas wel een eigen luchtfoto-atlas.

Wolters-Noordhoff vindt de kosten blijkbaar te hoog in verhouding tot het aantal potentiële kopers, die bijna geheel in de desbetreffende provincie gevonden moeten worden. De

produktiekosten van de Robas-atlas (zwart-wit foto's) zijn veel lager dan die van de Wolters-Noordhoff provincie-atlas, die in zevenkleurendruk is uitgevoerd.

De Robas-luchtfoto's zijn in de periode maart - mei 1989 gemaakt, terwijl de luchtfoto's waarop de topo-grafische kaarten van de provincie-atlas gebaseerd zijn, grotendeels ouder zijn. Gelukkig hebben beide uitgeverijen alle kaarten en luchtfoto's van jaartallen voorzien. In beide gevallen gaat het om de recentste luchtfoto's en de recentste topografische kaarten.

Elke drie jaar wordt Nederland in zijn geheel vanuit de lucht gefotografeerd. Er zijn ruim vierduizend foto's nodig om heel Nederland te bedekken. In de foto-atlas van Gelderland zijn 566 van deze foto's afgedrukt op een schaal van 1:14.000 (los kosten die f 35,50 per stuk). Objecten van militair belang (en aangrenzend buitenlands grondgebied) zijn nog steeds afgeplakt. Bladerend door de atlas heb je ze snel gevonden. Een opvallende camouflagetechniek! De topo-grafische kaarten kennen dergelijke witte vlekken niet: militaire objecten staan wel ingetekend, maar alleen de gebouwen die van buitenaf te zien zijn.

Gecorrigeerde luchtfoto's zijn een voortreffelijk uitgangspunt voor een nauwkeurige topografische kaart, maar aanvullend veldonderzoek is nodig. Om de loop van een pad door een dennenbos te traceren of om vast te stellen welke functie een gebouw heeft, zul je ter plekke moeten kijken. Daarvoor gaan elke zomer weer de terreinverkenner van de Topografische Dienst, nog steeds per fiets, op pad. Het voordeel van kaarten boven luchtfoto's is dat de werkelijkheid genterpreteerd is. Je krijgt er overzicht en inzicht door. Je kunt verharde van onverharde wegen onderscheiden, weiland van bouwland, naaldbos van loofbos, een boomgaard van een bos, een bruggetje van een vonder of duiker, een vaste brug van een beweegbare, een gemeentehuis van een politiebureau. Op een kaart staan hoogtelijnen, gemeente- en provinciegrenzen, allemaal zaken die op een luchtfoto niet te zien zijn.

Dit alles betekent geenszins dat luchtfoto's helemaal niets aardigs meer te bieden hebben. Enerzijds maken ze een meer werkelijkheidsgetrouwe indruk, maar anderzijds houden ze ook meer verborgen. Ze hebben hun geheimen nog niet prijsgegeven, ze zijn nog niet ontmythologiseerd. Hoe gedetailleerd ook, een topografische kaart is en blijft een geschematiseerde weergave van de werkelijkheid. Ze zijn wel duidelijker, maar ook killer en kaler.